

↳ *Berta Ádám*

A T i t i é s a v i o l i n k u l c s v é g n a p j a i

Krusovszky Dénesnek

Óriás barázdacápa vagyok, ötvenhárom éves. Amit egyáltalán érdemes meghallgatni, nekem már rég megvan. Körülöttem, a szőrös tökű nagyhal körül forog a Virgin Records közép-európai főhadiszállása, pöpec felső emeleti szobám előtt pöpec titkárnő, vezérigazgatók, ahogy jólesik, senki sem ront rám. Ma délelőtt mégis kis híján rosszul lettem, a szívemhez kaptam és hideg veríték borította be a homlokomat. Csak egy felső polcra tolt jeletlen papírdobozt láttam meg a raktárkészletről készült fotón, egy pillanatra nem is értettem, mi a gond, aztán beugrott, milyen sztori szorult a doboz alá, és visszagondoltam, az egész hogy is kezdődött álti hatodikban.

A Titi és a violinkulcs két tagból áll. A padtársam, Márkus és én. Mint a burleszkben: Márkus nagy, bundás hajú és túlsúlyos, én pedig cinga és mélynövésű vagyok. A banda neve már ősidők óta megvolt, talán Márkus egyáltalán nem trendi kishúga, a plüsskacsákkal alvó Piri találta ki, mégis megtapadt. A szekér viszont akkor lódult meg, amikor hetedikben, egy depressziós, vitaminhiányos délutánon egyedül bandukoltam hazafelé az iskolából (Márkus már egy hete mumpszos volt), kavicsot rugdaltam, és rádöbentem, hogy semmi nem rózsaszín. Mint aki kedvenc takaróját rúgja le magáról, minden átmenet nélkül világossá vált, meg akarom változtatni a zenekar nevét. Ettől fogva mi voltunk a Burn Your Shoelaces.

Márkus szerint Piri a kilencedik szülinapja óta aludt újra a kacsákkal, melyeket korábban már bedobált egy IKEA-s papírkosárba, és hónapokon át porosodni hagyott.

— Nem bírja, hogy anyám és apám folyton tépik egymást — mondja.

Az átlátszó bőrrű, lila nadrágtartós Piri konkrétan félt az anyjától. Amikor meghallott egy bizonyos hangfekvést a családi cécóban, bebújt a szekrénybe.

Márkusnak és Pirinek nagyon jópofa apja volt. Nem lakunk közel egymáshoz, úgyhogy a mumpszokor sajnos nem ugrott fel hozzánk a leckéért, de amikor Márkus Skype-on hívott, ő, az apja is mindig ott sertepertélt.

— Jó fej apád van — mondtam egyszer Márkusnak, miután meggyógyult és már nem fertőzött és újra csavaroghattunk sulit után.

Nem szoktunk ilyeneket mondani egymásnak. Tudtuk, ki milyen, és hozzá voltunk szokva, hogy a másik is tudja. Mégis kiböktem, mert eszembe jutott, amikor az apja Skype-on bohóckodott. Márkus épp egy matekpéldáról kérdezgetett, ő pedig csúcsos kartonfövegben lopakodott a háta mögé.

Kibuggyant belőlem a röhögés. — Írjunk egy *Föveg* című számot — mondtam.

Hat számunk volt, egy ideje nem írtunk újakat, emiatt kicsit stresszeltem is. Néha arra gondoltam, kifújta a kezdeti lendület, máskor meg arra, hogy az első korszakunk, amikor a *Véres sünt*, a *Lőpordulót* és az *Anettet* írtuk (hogy csak a legzúzósabb trekket említsem), normál, kiforrott alkotóperiódus volt, most ellenben válságba kerültünk. Csak utólag fogja majd a rocktörténelem eldönteni, melyik verzió érvényes.

Piri anyja arra is rosszul reagált, hogy a kislány bebújik a szekrénybe. Márkus próbált falazni a hűgának, sokszor gyorsan kimenekítette, ha látta, hogy közeledik gyanakvó anyjuk, úgyhogy Piri nem mindig bukott le. Ő volt az első törzsrajon-gónk, és hamarosan már az osztálytársai is mind tudtak a Titi és a Violinkulcsról. Kicsit nehezményezte, hogy miért *Anett* lett a második számunk címe, miért nem *Piri*, de Márkus lefegyverzően elmagyarázta neki, hogy képzeletbeli személyek után mindig menőbb epedezni. Különben meg mégiscsak tesók — nem jönne jól, ha vérfertőzésről szóló pletykák röpítenének bennünket először a bulvárlapok címdalára. A gondolatmenet hatott, Piri megenyhült.

Nem voltak hangszereink, a trekkek kizárólag beatboxolásból álltak. Általában nálunk voltunk. Sokszor nem is próbáltunk, Márkus egész estig maradt, én az ágyon hasalva olvastam, ő meg gépezett. Skype-on hívta az apját, mielőtt hazaindult.

Sokan mondták, hogy több bandatagra lenne szükség, de mi kitartottunk a duó felállás mellett. Ez így azért volt trükkös, mert nem sok szöveget rakhattunk be. Egyikünk folyamatosan a ritmust vagy a dallamot nyomta, a másik pedig néha bedobott egy-két szót, aztán ő is folytatta a beatboxolást. Elvileg mindketten tudtuk az összes szöveget, de néhány számnak, például a *Véres sünt*nek éppen az adta meg a karakterét, hogy cseréltünk egymás közt a sávokat. Ha Márkus nyomott valamit, az teljesen másképp szólt, ő ugyanis zengő, nazális brummogásokat hallatott, én pedig a tüskés, éles zizegésekben voltam otthon. Így lehetett felépíteni egy-egy szám lendületét. Először én kezdtem szajkózni a dallam foszlányait, aztán leálltam, aztán kiszáradva Márkus kezdte el nyomni a maga regiszterében. Vagy épp fordítva, a melódia és a trekk hangulatától függően.

Egyszer anyám megengedte, hogy szombat reggel átmenjek Márkuséhoz. Náluk az egybenyitott nappali-konyhába nyílt az ajtó, és amikor Márkus beengedett, láttam, hogy az apja ott ébredzik az ülgarnitúrán, este nyilván ott dőlt ki. Ekkor valami hangos csörömpöléssel feldőlt: nem néztem a lábam elé, és véletlenül felrúgtam egy üres sörösüveget. Ahogy lehajoltam, hogy felállítsam, észrevettem, hogy legalább nyolc-tíz darab sorakozik még itt-ott, a kanapé mellett, a dohányzóasztal környékén. Márkus szobájába mentünk, bekapcsoltuk a számítógépet és játszottunk, aztán elkezdtünk egy nemrég letöltött dobgép-programmal kísérletezni. A *Sünt*nek jót tett egy szimpla négynegyedes alap, az *Anett*nek nem. Amikor éhesek lettünk, magunknak vadásztunk kaját Márkusék hűtőjéből, az anyját egész nap nem is láttuk. Az apja végül összeszedte magát, és gyűrtött fejjel közölte, hogy átviszi Pirit a nagymamáékhoz. A kiscsaj addig szinte ki se dugta az orrát, a babaházát masszírozta, csak néha jött oda Márkushoz meg hozzám, hogy figyuzz! Ilyenkor, amikor azt mondta, hogy figyuzz, mindig mutatott valami bénaságot, mi meg megdicsértük. Mondjuk három kört tekert maga körül a hullahopp karikával, mielőtt az a földre esett, vagy fél lábon pattogva telergette előre-hátra az ugrókötelet, ami szinte egyből felcsavarodott a fal mellé tolt súlyzóállványra. Márkus sosem súlyzózott,

először úgy volt, vízilabdázni fog, de aztán fontosabb lett neki a zenekar, úgyhogy kimaradt az edzésekről.

— A rocksztárok sosem nősznek meg — mondtam Márkusnak, miután Piri kiment.

— Nekik van a legtöbb csajuk — nézett rám elégedetten.

— De túl sokat utaznak, és hiányzik az életükből az igazi intimitás.

— Honnan veszed?

— Anyámnak megvan Jon Bon Jovi életrajza, abban olvastam.

— Az ki?

— Egy régi sztár, azt hiszem.

Újra elpróbáltuk a *Föveg* elejét, de a refrén után még nem tudtuk, hogy mi jöjjön. Néha el vagyunk akadva egy-egy számon belül, ilyenkor nem szoktuk erőltetni. Várunk, aztán eddig még mindig adódott valami.

Mikor hazamentem, Márkus szülei még mindig nem kerültek elő. Anyám értem jött, azt mondta, nem illik ilyen sokáig maradni vendégségben. Összeborzolta Márkus haját, aztán elköszönt tőle.

— Kész a lecke hétfőre, nagyfiú?

Márkusék vasárnap délután írtak leckét, én vasárnap délelőtt. Kilenckor kezdtem, és mindig gyorsan készen voltam. Az íróasztalom apától örökölt, ők ketten használták az öcscsével, két oldalról ültek oda hozzá. Az én szobámban a falhoz volt tolva, de néha ferdén kicsit előrébb húztam, és bebújtam mögé. Előlről három fiókja volt, egymás alatt, hátul viszont csak egyetlen lenyitható rekesz. Sajnáltam a nagybátyámat, hogy neki az jutott, nem tudom, hogy fértek volna el a cuccaim benne. Mindhárom fiókra szükség volt, szigorú rend szerint pakoltam el bennük a rajzlapokat és a ceruzás dobozokat meg a zsírkrétát.

Mikor hazaértünk, rögtön bebújtam az íróasztal mögé, hogy hozzáférjek a lenyitható rekeszhez. Már nem emlékeztem, mi van benne, nagyon ritkán nyitottam ki. Találtam egy zacskót, tavalyi gesztenyék voltak benne teljesen bepenészedve. Kidobtam.

Aznap már nem történt semmi érdekes, a nappali padlóján fetrengve néztem egy darabig filmet, ami a tévében ment, aztán lefekvés előtt teletöltöttem vízzel a katicás bögrét, és bevitettem a szobámba. Nálunk télen elég hűvös van, a központi fűtés nem valami fényes, ezért éjszakára be szoktuk csukni a szobák ajtaját. Az én ajtóm belülről nehezen nyílik, nem elég lenyomni a kilincset, többször neki kell rugaszkodni, magam felé húzva és tőlem eltávolítva körkörösén forgatni kell, hogy végül engedjen a zár nyelve, és kijusson az ember az előszobába. Ez zajjal jár, és akkor reggel a szüleim számára is rögtön evidens, hogy már felébredtem. Ha fent vagyok, be kell ágyaznom és fel kell öltöznöm, tilos tovább lustálkodni az ágyban, és a Bon Jovi-életrajzot olvasni. Ébredés után ezért néha elodázom az ajtónyitást, addig is ágyban maradhatok. Viszont reggel pisilnom kell. Megmakacsolom magam, nem akarok zajt csapni, úgyhogy a szobán belül oldom meg. Kiiszom a vizet a katicás bögréből, és pisilni kezdek bele.

Mikor kis híján megtelik, még mindig nagyon kell pisilnom. Nem tudom, hogy kell idő előtt elállítani a sugarat, soha nem is próbáltam. Induláskor megnyomja az ember valahogy ott belül, attól elered, de aztán nem kell nyomni, csorog magától. Ügyeskedni épp azon kell, hogy abbamaradjon, amikor még van utánpótlás. Fájdalmas művelet, ráadásul mégis ki kell lépnem a szobából, mert a vizeleti inger nem múlt el. Többet a katicás bögrét sem használom. Jó alaposan elmosom, de ettől kezdve magamnak nem töltök bele semmit. Ha valakinek abba adok innivalót, mondjuk Márkusnak, ha átjön, vagy anyámnak, mindig cinkosan összekacsintok magammal, és arra a pillanatra gondolok, amikor majdnem színiültig volt pisivel.

Elköltözött Márkuséktól az apja. Az anyja azt mondta nekik, hogy sok gond volt vele, úgyhogy szerintem ez azt jelenti, hogy nem alhat most már a nappaliban sem. Azóta nem voltam náluk, de úgy képzelm, biztos eltűntek a sörösüvegek is. Márkus azt mondta, Piri nagyon sírt, azóta egy szatyorban mindenhova magával viszi a kacsákat napközben is. Anyával jöttünk haza a Lidlből, és láttuk Márkus anyját, de nem vett észre bennünket. Egy fickóval volt, nem Márkus apjával. A fickó Márkus anyjának az orra alá dugta a Magnumját, és Márkus anyja beleharapott, aztán a fickó az ujjával megtörölte Márkus anyjának a száját, hogy ne legyen csokis. Nevettek. Mondtam anyámnak, hogy én is kérek egy Magnumot, de azt mondta, nincs rá pénz.

Újabban Márkus is szokott Skype-olni az apjával, mesélte a suliban. Vidékre költözött az apja, de Sziget Fesztiválkor majd jön Budapestre. Márkus azt mondja, elviszi az apja a Dub FX-re. Megkérdeztem anyámat, velük mehetek-e én is, de azt mondta, az apukájuk biztos a két kisgyereket akarja majd látni, illetlenség volna, ha én is ott lennék a nyakukon. Márkus azt mondja, Piri nem is jön, az anyja nem engedi, úgyhogy mégis megkérdeztem, csatlakozhatok-e. Végül Márkus apja is felhívta anyámat, és sikerült elérni, hogy hármásban menjünk.

Már összeválogattam a gönceimet, hogy melyik cipőben, melyik farmerben és melyik pólóban leszek. Holnap lesz a koncert. Háromra átmegek Márkusékhöz, onnan visz bennünket az apja a Szigetre.

Márkuséknál vagyok, a fürdőszobában. Felgyújtom a villanyt, most jövök rá, hogy az anyja is bent van. Fényes, ezüstös felsőt viselt, nem testhez állót, de azért izgalmasat. Fura érzés kettesben lenni vele. Azt sem értem, honnan lett neki evidens, hogy lebukott előttünk a Magnumos pacákkal, és hogy én most épp erre gondolok.

— Izé, csak egy ismerősöm — mondta.

Elhülten néztem rá. Nem tudtam kezelni, hogy nekem magyarázkodik. Annyira leállt az agyam, hogy még a keresztneve se ugrott be. Milyen néni?

— Ööö — mondtam, hogy időt nyerjek.

— Na mindegy, Döme, felejtss el — nézett rám elvörösödve.

Kifaroltam az előszobába. Márkus a cipőfűzőjét bogozta. Nem tudtam, gyanús lesz-e, de önkéntelenül rákérdeztem.

— Nem várjuk meg inkább a ház előtt apádat?

Márkus hümmögve jött utánam.

— Szia, anya — morogta a csukódó ajtónak, és egy bölcsészen elvont sálat tekert a nyaka köré.

Félliteres Cappyt iszogattam. Csak később döbbsentem rá, mennyire ellenszenves volt az az ürge, aki Márkus anyjának a szájához nyúlt. Egyszerűen ki nem állhattam. Nem akartam, hogy az anyjával ez történjen. Régi regényekben azt írták: kompromittálja magát. De tehetetlen voltam, ő pedig az én szempontomból menthetetlen. Szórakozottan lépkedtem Márkus és az apja után, bambultam a Szigetre menet a HÉV-en, sőt még a koncert se tudott kizökkenteni ebből a furcsa transzból. Mint ha kívülről láttam volna magamat. Persze emlékszem az összes számra, ujjongtam is, tetszett is, mégsem tudtam átadni magam az élménynek. Minden történés a személyem és a külvilág közé ékelődő távolságtartáson át, megszűrve ért hozzám. Vártam, hogy véget érjen. Dolgoztam rajta, hogy Márkus ne érezze meg. A koncert után még el akart nézni egy-két helyre, cédéék és kítűzők közt válogatott, aztán nagy sokára hazaindultunk. Túl későn feküdtem le, kicsit fáj a fejem, de nem tudtam elaludni. Fáradtan, égő szemmel forgolódtam. Kissé kidörzsölődött a felső ajkam, a férfi mozdulatát imitálva annyiszor kaptam már oda a képzeletbeli csokifolthoz, Márkus anyjának bőrébe bújva. Torkig voltam magammal, nem is értettem, miért zakkanok meg ennyire ettől a baromságtól.

Hetekig kerültem Márkust, vagyis próbáltam, amennyire csak egy padtársat lehet. Hallgatag voltam, szünetekben félrevonultam, ha délutáni programot javasolt, a fejemet ráztam. A múltkor a hetvenkettes trolin láttam az apját, kettesben voltak Pirivel, épp csiklandozta, a kislánynak potyogtak a könnyei, úgy nevetett, majdnem leesett a KFC-papírzacskó mellőlük az ülésről. Integetni akartam, de aztán betömörült közénk egy csomó ember, a következőnél meg le kellett szállnom.

Sokkal később szórakozottan nyomogattam a számítógépet, a Skype-ban állítgattam a profilomat, kijelentkeztem, és ahogy elütöttem egy betűt — D helyett S-t gépeltem, a mező memóriája Márkus felhasználónevét dobta fel. Önkéntelenül entert nyomtam, aztán taláalomra beírtam a jelszóhoz, hogy Titi és a violinkulcs, csupa nagybetűvel. Kísérteties érzés volt, egyáltalán nem számítottam rá, de eltaláltam, beengedett. Megjelentek előttem Márkus Skype-ismerősei, és időm se volt végignézni őket, szinte egyből hívott az apja. Tudtam, hogy nem vehetem fel. „Hogy vagy, fiam?” gépelte a szövegmezőbe. „Szia, Apa, jól”, írtam vissza és végig azon kattogtam, hogy fogalmam sincs, mivel fogok lebukni. „Most nem tudom felvenni”, írtam, hogy előre meneküljek. „Egyszer vigyél el Szentendrére, és együnk csokis Magnumot, jó?” „Persze, nagyon szívesen” — írta vissza egyből. „Csöngettek, azt hiszem, Döme jött meg. Kilépek, apa. Puszi” — írtam habozás nélkül, aztán kijelentkeztem Márkus profiljából.

Pár nap múlva Márkus boldogan vigyorogva csúszott be a padba a jelzőcsöngetés előtt.

— Képzeld, apám kivitt Szentendrére! — újságolta.

Kiderült, hogy családdal már voltak, de kettesben még nem, és Márkus baromira örült az egésznek. Az apja jégkrémet vett neki, kérés nélkül, de semmilyen előzetes tervre nem utalt. Nem mondta, hogy az apja szóba hozta volna, hogy ezt Skype-on már megbeszélték. Úgy tűnik, megúsztam.

Márkus továbbra is legjobb barátjának tartott, egyáltalán nem sértődött meg, amiért korábban egy darabig nem sokat beszéltem vele. Talán azért is jobban ragaszkodott hozzám, mint én öhozzá, mert náluk ekkor már mindennaposak voltak a csatározások az anyja és az apja közt. Magától nem hozta szóba, de egyszer megláttam, hogy veszekednek, és másnap Márkus elmesélte a részleteket.

Napközi után együtt léptünk ki a sulis kapuján, és rögtön megláttuk Márkus apját. Az utca túloldalán támaszkodott a lánccal összekötött fekete-fehér karóknak. Megindultunk felé, de mire odaértünk, már befutott az anyja is. Kipattant a kocsi-ból, és megragadta Márkus kezét. — Te meg mit akarsz itt? — förmedt a volt férjére.

Márkus apja nem tudott mit mondani. Nagyon ciki volt. Végül köszönés nélkül léptem le, mert nem akartam magamra vonni a figyelmet, de maradni se voltak idegeim. Remegett a gyomrom, meg persze szarul éreztem magam, hogy magára hagytam a haverom abban a feszős helyzetben. Együtt kellett volna lelécelnünk, persze ez csak utólag jutott eszembe.

És akkor másnap Márkus elmondta, hogy állandóan ez megy, de eddig nem az iskolaépület előtt huzakodtak. Ha telefonál vagy jön az apja, az anyja csomószor át se adja a kagylót, be se engedi. Ők se szóltak még az anyjuknak, tartottak valami ideges kirohanástól. Piri és ő is torkig voltak. Mikor négyesben maradtak, az anyja még raplizott egy darabig, aztán beszállította Márkust a hátsó ülésre (Piri már benn ült), és lelépett. Márkus hátrafelé nézett ki a kocsi-ból, az apja szerencsétlenül ácsorgott egy helyben, aztán lehajolt, nyilván észrevette, hogy kioldódott a cipőfűzője.

Május elsején a szüleim kivittek a Ligetbe, és leterítették egy pokrócot a tömeg fősodrától távolabb. Piknikeztünk. Mikor pisilnom kellett, nekiindultam a sétány felé, ahol egy sor Toi-Toit láttam. Visszafelé jövet messziről megláttam Márkust és az apját.

— Szia, Döme! — mondta a padtársam, és az apján is láttam, hogy megörül nekem.

— Márkussal épp a céllövöldéhez megyünk, gyere te is! — indítványozta.

Habozva bólintottam. A céllövölde nem volt messze. A tulaj a kezünkbe nyomott két ócska, görbe csövű puskát. Márkussal fej fej mellett könyököltünk a pultra. Piros matchboxot vett célba, de még nem lőtt, én pedig lassan pásztáztam végig a hurkapálcára rögzített plüssállatok és egyéb játékok sorait. Márkus mindháromszor megfontoltan nézte az irányzékot, mielőtt meghúzta a ravaszt, de nem tudta ellőni a pálcát. Én az első golyómmal egy plüss dinoszauruszt vettem célba, aztán gondoltam

egyed, és a felső sorban levő, két pálcára erősített zárt dobozok egyikére váltottam át. A második golyómmal ellőttem az egyik hurkapálcát, az utolsó golyóm azonban célt tévesztett.

— Most már csak elhozzuk a nyereményt — csapott ki a pultra még egy ötszázast Márkus apja, és a vállához szorította a puskát.

Neki is három próbálkozása volt, de már a másodikkal ellőtte a kartondobozt tartó pálcát.

A céllövöldés elénk rakta a nyereményt. Nem tudtuk, mi van a dobozban. Márkus apja körülményesen vette le a fedelet, és amikor belenéztek, Márkus is, én is, elhaló sikollyal rogtunk össze.

A szüleim ősztől másik iskolába írtattak, és Márkussal soha nem beszéltek meg, mit láttunk a dobozban. A Burn Your Shoelacesről sem esett több szó. Talán négy-öt hónap is eltelt, egyszer csak kaptam egy Facebook-üzenetet Márkustól. Miután elolvastam, belázasodtam, újra rámtört a reszketés, a lázas, páni félelem, amit május elsején, a nyeremény láttán éltem át. Azóta sem tudom megmagyarázni, mi történt velünk azon a napon. Márkus azt írta, az apja levágott fejét látta a dobozban. Én viszont az anyját. Nyilván nem volt a dobozban levágott fej. Józan ésszel meggondolva nem nagyon lehetett benne más, csak egy rakás fekete korong. A legfelső bakelit fényes tükrében nyilván a jövőt láttam meg, és az oda vezető utat. A sok mocskot és ámulást, amiért végül nem jár más, csak egy felső polcra tolt, jeltelen papírdoboz.

